

Előfizetési árak:
 Hónapra . . . 6 ft — kr.
 Félévre . . . 30 —
 Évesre . . . 1 — 50 —
 Egy hónapra . . . 1 — 50 —
 Egy szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.

(Nádoosy-féle ház)

ahová az előfizetések és a lap
 megrendelésére vonatkozó felszo-
 lalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Szerkesztői iroda:
PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
 ahová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény inté-
 zendő.

Kéziratok vissza nem adtnak.

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl.
 Előfizetések elfogadtnak még
 valamennyi könyvkereske-
 désben.

Egyes számok kaphatók:

Waldinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Engel Lajos (fő-utca), Hochrein József és fia (Széchenyi-tér), Böhm Manó (fő-utca) papir- és könyvkereskedéseiben

A két pótválasztás.

Tegnap volt a két pótválasztásos kerületben a második szavazás. Mindkét helyen elke-seredettül folyt az aktus; de legfeszítettebb volt a hír a szalántai kerületben, a hol a nép a folytonos, hónapokon s újabbán ismét heteken át tartó izgatás következtében vad indulatossággal ment a választási urna elé, s ha a katonaság megfeszített erővel nem igyekszik a rendet főtartani, a legbrutálisabb tettelegességekre került volna a dolog.

A pécsváradi kerületből legutoljára fél 8 órakor kaptunk távirati értesítést. Ott a záróra letelte után **Simonffy János** függetlenségi és negyvennyolczas párti **1159** szavazattal állott a kormánypárti **Tost Gyula** 1028 szavazatával szemben. Megválasztott tehát Simonffy János 131 szótöbbséggel.

A szalánta kerületből még este 10 órakor sem érkezett meg a végső eredmény.

Az este 9 órakor érkezett értesítés szerint **Vajay István** katolikus cenztrumpártira szavazott **1436**, **Czire Ákos** 48-as jelöltre **724**, s ekkor Czirenek még csak egy-két községe volt hátra. A 700-nyi többséget tehát már csak megközelítenie is lehetetlen volt.

A jogszolgáltatás bajai nálunk.

A pécsi ügyvédi kamara évi jelentésének azon része, mely az ügyvédség és jogszolgáltatás terén a mult évben tett tapasztalatokkal számol be, fölöttébb érdekes, de egyszersmind szomorú képét nyújtja a mi jogszolgáltatásunk hiányos voltának. A jelentés, melynek több

pontja teljesen egyezik néhány alkalmilag tett felszólalásunkkal, így szól:

Az oly sokszor sürgetett s az igazságügyi kormány részéről is elodázhatatlanul szükségessé-
 nek elismert és többszörösen meg is ígért igazságügyi reformok megvalósítására a mult évben is hasztalanul várakozott hazánk jogász közönsége. Az igazságügyi törvényhozás csak a bírói és ügyészi szervezet módosításáról alkotott törvényvel vitte egy lépéssel előbbre igazságszolgáltatásunk árva ügyét, bár ez sem felelt meg azon várakozásnak, melyet a törvényhozás elé terjesztett javaslat a bírói qualificatio emelése iránt országszerte keltett. A javaslat ugyanis elvül kimondotta, hogy a bírónak is ugyanazon képesítéssel kell birnia, mint az ügyvédnek, a törvényhozás azonban ezen javasolt reformot törölte s továbbra is fentartotta a gyakorlati bírói vizsga rendszerét, mely nagyrészt okozója volt annak, hogy bírói karunk szellemi színvonala az utóbbi időben szemmel láthatólag mélyebbre süllyedt, mint a minő az a kir. bíróságok szervezése idejében volt.

Hogy a magyar jogállamnak az igazságügyi-miniszter úr ó nagyméltósága által már évekkel ezelőtt kiállításba helyezett kiépítése, különösen pedig a polgári és büntető eljárási reformok, még nagyon soká a jámbor óhajások sorába fognak tartozni, az napról-napra jobban ölti magára a sajnos bizonyosság jellegét, mert kétségtelen, hogy ezen reformok keresztülvitele az ország igazságügyi költségvetését jelentékeny kiadásokkal fogná megterhelni; már pedig köz-tudomásu dolog, hogy az igazságszolgáltatás állambáztartásunknak még mindig csak mostoha gyermeke, mert ezen elsőrendű állami feladat szükségleteinek kielégítésénél mindig az állam mostoha pénzügyi helyzetére történik utalás, mely nem engedi, hogy a bélyeg- és jogilleték címén befolyó 27 milliónyi bevételből 12 milliónál több fordíttassék igazságügyi kiadásokra. Várva várt igazságügyi reformjaink megvalósítása tehát nem annyira a reformmunkálatok ki-

dolgozásának nehéz volta miatt késik, hanem valódi oka inkább a szükséges pénzügyi fedezet hiányában keresendő; már pedig azt remélni is alig lehet, hogy e részben a viszonyok egyhamar lényegesen javuljanak.

Ily szomorú kilátások között tehát teljes erőnkkel azon kell fáradoznunk, hogy legalább a jelenleg érvényben lévő eljárásunk kirívóbb hibáinak orvoslását eszközölhesstük ki, bár e részben is fagypontra szállott már reményeink hőmérője, miután igazságügyi kormányunk évről évre hozzá felterjesztett jelentéseinket s javaslatainkat figyelembe egyáltalán nem veszi, sőt odáig jutottunk, hogy a legfontosabb ügyek tárgyalásánál, hol a tudománnyal párosult gyakorlati tapasztalatok értékesítésére legnagyobb szükség lenne, mint pl. legutóbb a büntetőtörvény revíziójára összehívott szaktanácskozmány összeállításainál is az ügyvédi kar teljesen mellőztetett.

Mint hogy mégis az ügyvédi rdts. 19. §-a a kamarák hatáskörébe utalja a jogszolgáltatás terén mutatkozó hiányok orvoslása iránti véleményadást és javaslattevést, kötelességünknek tartjuk erre vonatkozó tapasztalatainkat a tekintetes közgyűlésnek következőkben előterjeszteni:

A polgári perrendtartásnak a rendes eljárásra vonatkozó szabályai a gyakorlatban igen gyakran figyelmen kívül hagyatnak, különösen a bizonyítási eljárás tekintetében. Így felperes sokszor a végiratban hozza csak fel bizonyítékait, midőn alperesnek már fizikai ideje sincs az ellenbizonyítékok beszerzésére s ez ellen hasztalanul hivatkozik a prts 137. §-ra, mely a végiratban kifejezetten csak a viszonyválaszbeli új ténykörtülményekre és bizonyítékokra vonatkozó bizonyítékok felhozatalát engedi meg, mert a bíróság kivétel nélkül elfogad bármily szabálytalan módon előterjesztett minden bizonyítékot, sőt a perrendtartási novella 17. §-a, mely az első folyamodásu bíróságokat feljogosítja itelethozatal előtt a tárgyalás kiegészítését és

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

Jó éjszakát.

Éj borult kis hajlékunkra,
 Lámpa mellett foly a munka;
 Az asszony köt, én meg írok,
 A míg látok, a míg bírok.

Elhal a zaj künn az utcán,
 Egy-két ember bolyong csupán —
 Behallik az ablakon át...
 Jó éjszakát! — Jó éjszakát!

Lebben az éj holló szárnya,
 Sűrű, sötét, nagy az árnya,
 Tizenkettőt üt az óra —
 Int, hogy térjünk nyugovóra.

Sötétülni kezd a lámpa,
 Elég lesz a munka mára —
 Elrebegjük az estimát...
 Jó éjszakát! — Jó éjszakát!

Édes szender, csendes álom
 Rezeg már a szempillánkon,
 Fáradt testünk pihenni vágy —
 Vár a puha, patyolat ág.

Az éj édes nyugalmat ad,
 Béke honol leple alatt —

Csókkal zárjuk egymás ajkát...
 Jó éjszakát! — Jó éjszakát!

Csendes az éj, való, igaz,
 Ah! de nekem nem mindig az;
 Fölver a gond, nem alhatom,
 Sir a lelkem, ezt ringatom.

Régen alszik minden mélyen,
 Csak én vagyok s a gond ébren —
 Sok hosszú éjt virrasztok át...
 Jó éjszakát, jó éjszakát!

Várady Ferenc.

Téli kabátom kalandjai.

— Irta Nagy Sándor. —

Vannak pillanatok az életben, mikor az emberi kedélyvilágot megzavarja az ész baczilusa: a mélabús vagy búskomor hangulat. Ilyenkor fölülünk képzeletünk szárnyára és tovaszállunk a lélek vágyainak honába, hol elképzelt boldogság, lerombolhatatlan fellegvár és örök szerelem honol.

Prózaival dolgokkal ily pillanatokban nem foglalkozunk; eszméink, lelkünk vágyai magasztosak, érezhetjük Isten közellétét és e félálom boldogít.

Én ismerem e kedélyállapotot, csalódva józanodom ki belőle és emiatt kerülöm is lehetőleg a magányt. Félek a paradicsomtól, melynek bolondgomba a folytatása.

De vannak kivételes alkalmak, mikor

kényszerből hosszú ideig egyedül vagyok és mikor nem kerülhetem el, hogy pegázusom el ne szakítsa a kötőféket és végigvágatasson velem a felhők régióin, a szemhatár azurfátyolán, és sétalovaglást ne tegyen e gyarló világ társadalmi szabályain.

Kérem, el ne piruljanak, ha megmondom, hogy mi idézi föl bennem az elmélázó hangulatot.

Ha nekem csak annyi tyukszemem volna, mint más tisztességes embernek, elmennék a Pintérhez és lekaszáltatnám őket. De miután természetemnél fogva takarékos ember vagyok és nálam ezen gombok oly buján tenyésznek, hogy kiirtásukra az egész gázsím sem lenne elég, nem tehetek mást, mint hogy magam operálok a késemmel, zárt ajtóknak mögött, mint más műtétész. Behunyt szemmel dolgozom, mert így is megtalálom a kisujjamat és ilyenkor erőt vesz rajtam a komor hangulat.

Tegnap is így volt.

Szocialista elveket vallok, tehát rögtön azon kezdtem el mérgeledni, hogy miért szabad a szabónak akkor küldeni számlát, mikor neki tetszik? Nem várhat ő addig, míg én — letagadom?

Aztán pedig azon mérgeledtem, hogy miért tánczol némely leány olyan nehezen, mintha a zsebében hordaná magával az egész hozományát — csupa négykrajcárosban?

Végre pedig csapodárnak találtam az emberiség érzelmenyilvánulását. Mert figyeljük csak

újabb bizonyítási eljárást elrendelni. az 1868. 54. t.-cz által szabályozott rendes eljárást egészen kiforgatta eredeti jellegéből s ezt is a nyomozó eljárás elvére fektette.

Igaz ugyan, hogy e szabály rést ütött az írásbeli eljárás merev alakszerűségén, mely gyakran a formának feláldozza a lényegét; csak hogy az írásbeliség hátrányait nem orvosolhatjuk azzal, ha azt meghagyva, ez eljárás természetének meg nem felelő szabályokkal a rendszert megbontjuk. Mert a tényállást felderíteni s bizonyítékokat nyomozni a bíróság feladata közvetlen szóbeli eljárásban, hol a nyomozás a főtárgyalás alkalmával minden irányban keresztülvihető az ügy elhuzása nélkül, de írásbeli eljárásban, hol a bíró nem érintkezik közvetlenül a felekkel, az előterjesztett peranyag minden hivatalból való kiegészítése helyrehozhatlan idővesztést okoz a feleknek s a mit ezek netán nyertek ügyök alaposabb kifejtésével, legtöbbször busásan elvesztették a végeldöntés aránytalan elhuzása által.

Ha tehát segíteni akarunk az írásbeliség bajain, a mint hogy segíteni is kell, akkor hozzuk be a szóbeliséget, de ne forgassuk fel az írásbeliség rendszerét abba nem illő intézményekkel, melyek a jogszolgáltatást jobba alig teszik, de az eljárásnak különben is hosszadalmas voltát az elviselhetlenségig fokozzák.

Ily eljárás mellett nem ritka az eset, hogy egyes perek 6-8 évig nem nyernek az első bíróságnál érdemi elintéztést, a minek pedig egy jogállamban nem volna szabad előfordulnia.

E bajon némileg is csak úgy lehetne segíteni, ha a pót-eljárással befejezett ügyekre is kötelezővé tétetnék a soron kívüli elintéztést.

Az új bírói ügyviteli szabályok 159. §-nak 14. pontja soron kívül elintéztendőknél mondja ki a felelőbírói bíróságoknak kiegészítésére vonatkozó rendeleteit, valamint megsemmisítő és feloldó határozatait, mely rendelkezés azzal volna kiegészítendő, hogy maga az elrendelt pót-eljárás is soron kívül teljesíttessék és ennek befejezte után az ügy újabb érdemi elintéztése is soron kívül történjék.

Hogy a bünvádi eljárás megalkotása az ügyvédi rendtartás reformja, a bélyegtvény revíziója, úgy a polgári törvénykönyv megalkotása különösen pedig a családi és örökösödési jog szabályozása mily égető szükségét képeznek, ezt már évek hosszú során át hangoztatjuk; de hasztalan vár mindezekre hazánk jogász közönsége, ígéretek és sikertelen kísérletezésen túl eddig még nem juthattunk.

Hasonlóképp elodázhatlannak jeleztük mi s velünk együtt az összes kamarák — a kisebb polgári peres eljárás reformját is, mert a mostani eljárás fentartása — különösen a községi bíráskodás alá tartozó ügyekben az állam ré-

széről egyértelmű a jogsegély teljes megtagadásaival, hisz tapasztalati tény, hogy a községi bíróságokhoz utalt követelések, egyes nagyobb városok kivételével, a bíráskodásra hivatott tényezők tudatlansága és indolentiája folytán egyáltalán be nem hajthatók, mit legjobban bizonyít azon körülmény, hogy még a községekre hatalmas befolyással bíró nagyobb uradalmak sem képesek a községi bíráskodás elé tartozó követeléseiket makacsodó adósaik ellenében érvényesíteni.

Helyi törvénykezési állapotainkra áttérve megemlítendőnek tartjuk, hogy a bírósági létszám szaporítása iránt tett felterjesztéseink — ez ideig semmi eredménnyel nem jártak, pedig a folyton növekvő ügyforgalom mellett az állapotok mindinkább tarthatatlannak válnak; mert bíróságaink túlfeszített munkásságot kénytelenek kifejtetni, hogy a hátralékok áradatába ne merüljenek, ez pedig természetesen csak az alapos rovására történhetik, mi különösen érezhető a közben szóló határozatok és perenkívüli ügyek elintéztésénél, mert az ítélő bírák nem rendelkeznek elegendő fizikai idővel, hogy a segédzemélyzet munkáját kellőleg ellenőrizhessék, mi ismét sok jogorvoslatra ad alkalmat. Ez pedig egyrészt az ügyek végeldöntését késlelteti, s másrészt a felelőbírói bíróságok munkáját is tetemesen szaporítja.

A pécsi kir. törvényszéknél az ügyek forgalma 1886-ik évtől kezdve következő növekedést tünteti fel.

1889-ban volt közpolgári per 408, büntügyi vizsgálat 95, bünper 597; 1887-ben polgári per 420, vizsgálat 153, bünper 526. 1888-ban polgári per 429, vizsgálat 209, bünper 969. 1889-ben polgári per 456, vizsgálat 276, bünper 984. 1890-ben polgári per 633, vizsgálat 293, bünper 1004. 1891-ben polgári per 653, vizsgálat 305, bünper 1029.

Hat év előtt tehát a beérkezett polgári perek száma 265-tel, a bünvizsgálatok 210-el, s a bünperek száma 432-vel szaporodott, míg ellenben a bírói létszám kevesbedett, mert míg a pécsi kir. törvényszéknél 1889-ig 11 bíró volt alkalmazva, 3 év óta csak 10 bíró működik, pedig a fenti számok tanúsága szerint még a régi bírói létszámnak is szaporítása és nem csökkentése lett volna nagyon is indokolt.

Hasonló, sőt még vigasztalanabb állapotokra találunk a pécsi kir. járásbírósnál. — Itt ugyanis beérkezett 1886-ik évben 1978 sommas per, 448 bünper, 632 kis polgári ügy. 1887-ben 2964 sommas per, 407 bünper, 702 kis polgári ügy. 1888-ban 3023 sommas per, 297 bünper, 795 kis polgári ügy. 1889-ben 2629 sommas per, 551 bünper, 774 kis polgári ügy. 1890-ben 2832 sommas per, 606 bünper, 836

kis polgári ügy. 1891-ben 3459 sommas per, 638 bünper, 1020 kis polgári ügy.

Az ügyforgalom ezen folytonos növekvése mellett a bírói létszám minden sürgetésünk dacára maradt a régi, úgy hogy ezen bíróságnál az utolsó évben minden bíróra jutott átlag 1278 önálló per, mihez még a hagyatéki és folyó ügyekből is esik minden bíróra átlag 300 drb.

Ily munkahalmaz mellett aztán nem csodálható, ha egyes ügyekben 4-6 hónapos tárgyalási határnapokat tűz ki a bíróság s ha sommas perek is nem ritkán évekig húzódnak ítélettel való befejezésükig.

Midőn a pécsivel hasouló ügyforgalmu lugosi, pozsonyi és szabadkai kir. járásbírósnál 5 ítélő bíró van alkalmazva, s midőn a pécsinél sokkal kisebb ügyforgalmu győri, miskolci, nyiregyházi, nyitrai, marmarosszigeti, székesfehérvári, szolnoki és zombori kir. járásbírósnál is 4-4 ítélő bíró működik, akkor joggal megvárhatnók, hogy a pécsi kir. járásbírósnál is a munkahalmaznak megfelelőleg szaporítottassék a bírói létszám.

Az ítélő bírák csekély számával teljesen arányban áll a segéd- és kezelő személyzet elégtelen volta, úgy hogy az elintéztést nyert ügydarabok a kiadmányozásnál akadnak meg, s ez az amúgy is lassu ügymenetet még jobban késlelteti.

Valóságos szegényfoltja igazságügyi adminisztrációnknak az ingyenes díjnokjelöltek intézménye. Ha már a díjnokokat az állami igazgatás páriáinak szokás nevezni, mikép nevezzük azon szerencsétleneket, kik hónapokon át minden fizetés nélkül görnyednek a bíróságok irodáiban s dolgoznak ingyen az államnak azon remény fejében, hogy a netán bekövetkezendő üresedés esetén előlépnek valóságos díjnokokká!

Ha szükség van munkaerőre, úgy alkalmazzon is az állam kellő számu díjazott munkást; de ingyenes munkát elfogadni oly szegény emberektől, kiknek sokszor betevő falatjok sincs, ellenkezik az állam tekintélyével, de veszélyessé is válhatik a fegyelem szempontjából. Mert mikép vonhatók fegyelmi felelősségre oly egyének, kiknek az állam csak munkát, de sem állást sem díjazást nem ad?

Mindezek orvoslása iránt tehát újabb felterjesztés volna intézendő a nagyméltóságú m. kir. igazságügyminiszteriumhoz, melyben a pécsi kir. törvényszék és járásbírósnál bírói, segéd- és kezelő személyzetének az ügyforgalom növekedésének megfelelő szaporítása sürgetendő.

A mi végül a pécsi kir. ítélőtáblát illeti, ennek működése még sokkal rövidebb tartamu, semhogy arról alapos ítéletet mondani lehetne, Annyi azonban már most is konstatalható, miszerint bírói személyzete ennek is annyira elégtelen, hogy a hátralékok tömkelegéből kibonta-

meg, ha pl. én elsején egy zseborát veszek „puffra“ az órástól, milyen csókratermet, előzőken embernek találom én öt ilyenkor. De bezeg mennyire gyűlölöm, ha a hónap vége felé tolakodóan kéri a pénzt. — „A szemtelen.“

Erre aztán oly elkeseredettség vett rajtam erőt, hogy csupa vérszomjasságból bele vágtam korlátolatlan tulajdonomat képező — kisujjamba.

Hogy mennyire hasonlított az én eztán bekövetkezett keserves ordításom Liszt Ferenc d-moll overturejéhez, azt csak én tudom — mint szintén azt is, hogy többé nem voltam melabús.

Lefeküdtem ottománomra, t. i. a szalmazsákra és alvás által igyekeztem legkisebb testrészem fájdalmát csillapítani. Keserves nyögéseim elhangzottak vankosom verébtollai között, szobámban siri csend lett, melyhez csodálatosan harmoniált a zálogházban kipihent ébresztő óram ketyegése.

Egyszerre suttogást hallottam.

Kíváncsian halgatózva meggyőződtem arról, hogy ruhaszekrényemben kezdenek a ruháim folyékonyan társalogni.

A szekrény ajtaja félig nyitva állt, mindent jól meghallottam és megjegyeztem magamnak, hogy önöknek elmesélhessem.

A fekete kabátom szólalt meg először.

— Szervusz, téli kabát! Mikor hoztak haza?

— Tegnap; hisz tudod, hogy esik a hó.

— Szólt a kérdezett.

— Igen ám, — vágott közbe a czilinder, — csak ne lenne az úrnak influenzája, még most is ott penészednél.

— Hallgass te ideges, hisz beléd a vasaló

önti az életed. — Szólt odavetőleg az irodakabát.

— Beléd pedig a tollat törlik! — Replikázott a czilinder.

— Békesség! — szólt a lakcipő. — Ha értékről van a szó, mind elbujhattok; csak egyedül én beszélhetek, mert én tudom, hogy hol kellett urunknak lábujjhegyen járnia, hol pedig a talpán állania.

— Az ám, — szólt iróniával az übercziher, — a cipő sógor azt nem meséli el, hogy egyszer az úrnak mezitláb kellett valahonnét megugrania és másnap ő kelmét egy henteslegény hozta haza.

— Üres szalmacsépelés! — Szólt büszkén a napikabát. — A köztársaság feje én vagyok, mert az én zsebemben tartja urunk az erszényét!

Oriási hahota felelt e megjegyzésre.

— De tele van öreg levélbélyegekkél! — dörmögé a keztyű.

— Valamikor én is büszke voltam; — mondá a mellény — de mióta urunk elzalogosította az órát, csak ritkán nyúl a zsebembe és akkor is a kapukulcsot veszi elő.

— Oh, ti még mind boldogok vagytok! — siránkozék a frakk. — Csak én magam szenvedek. Ha elvisz az úr bálba és táncz közben odaszorit egyik vagy másik karesu hajadonhoz, olyankor úgy dobog a szíve, hogy engem majdnem szétrepeszt.

Egy pillanatnyi csend után kérdezi a czilinder:

— Volt-e jó lakásod, téli kabát?

— A lakás nálam mellékes, fő a jó társaság. — Szólt a télikabát.

— Hát többen is voltatok? — Kérdé az esőernyő.

— No ezt jól adod. — Viszonzá a télikabát. — Hisz egy egész kis községgé alakultunk. Bíró volt köztünk egy tartalékos hadnagy kabátja, mert az már huszszor volt elzalogosítva. Nemsokára jubileumát ünnepeljük.

— Nem unatkoztatok? — Kérdé az übercziher. — Igen jó volna, ha kissé beavatnál az idej viszonyokba, mert alighanem holnap már a zálogházban alszom; hisz tudod, hogy mindig úgy van: te jössz, én megyek. Ritkán lehetünk így együtt.

— Hogyan lehetne ott unatkozni, mikor minden kabátnak oly kalandos multja van. Naponta mindig egy másik meséli el élettörténetét. Eddig valamennyi között az enyém volt a legérdekesebb! — Büszkélkedék a téli kabátom.

— Halljuk! halljuk! — hangzott a szekrényben.

A télikabát rövid ideig kéréte magát és akkor elkezdett mesélni.

Története így hangzott:

„Mikor még édes anyámat — a birkát — óvtam meg a hidegtől, Pestmegye viruló rónaságán éltem és boldog valék. A derülő hajnal réám bocsátotta csillogó harmatcseppjeit; a fölöttem melegítő napkorong fényes sugarai föl-szárították és rajtam keresztüljárt a délibáb varázsfoszlánya.

„Ha a nap hanyatlani kezdett, levitt anyám a vízhez és ekkor körüleszólgattak a hűvösítő

kozni nem lesz képes s a bíráknak valóban önfeláldozó és megfeszített munkássága is nem a kibontakozásra, hanem fizik: ai és szellemi el-
ornyéására fog vezetni, főleg ha kétségtelen bizonyossággal konstatálva lesz, hogy még a túlfeszített munkásság sem vezethet az óhajtott cél eléréséhez.

Kelt a pécsi ügyvédi kamara választmánya részéről 1882. évi január hó 27-én tartott üléséből. Erreth János sk., kamarai elnök, Pleininger Ferenc sk. kamarai titkár.

HIRFIK.

— **(A király újja nálunk.)** A nyári hadgyakorlatok alatt, melyek Pécs környékén tartatnak, tudvalevőleg a király ismét meglátogatja Pécs városát. A hadgyakorlat részletesen kidolgozott tervei már teljesen készen vannak úgy a budapesti és bécsi hadtestparancsnoknál, mint Fejérváry br. honvédelmi miniszternél. E hadgyakorlatoknál, melyeknél a külföldi attachék is jelen lesznek, a főszerep a zágrábi hadtest parancsnokának, Beehtoldsheim altábornagynak jut, aki az egész manővert vezetni fogja. A hadgyakorlatok Somogy- és Baranyamegyében és Slavóniában fognak tartatni. A király Német-Bolyban fog tartózkodni. A hadgyakorlatok már 8 nappal a király megérkezése előtt kezdődnek meg. A király időzése Pécsen és környékén hat napra van tervezve.

— **(A katonaság köréből.)** Ő felsége a király wiesenbrunni Kiese-wetter Vilmos 52. számú gyalogezredbeli őrnagynak a 3. hadtest-parancsnoksághoz való beosztását rendelte el, Schirmer Ferenc dr. 52. számú gyalogezredbeli 1. oszt. ezredorvost pedig fehértemplomi helyőrségi főnök-orvossá nevezte ki.

— **(A pécsi takarékpénztár renoméja érdekében)** Czirer József úrtól, az intézet igazgatójától, a következő nyilatkozatot kaptuk:

Hosszabb ideig tartó betegeskedésem következtében csak a mai napon jutott tudomásomra, hogy a „Pécs“ című helybeli lap ez évi január 23-án kelt 7. számában, a választási mozgalmakat tárgyzó rovatában személyemre vonatkozólag a következők foglaltatnak: „És miután bugyellárisról van szó, ravasz parasztjaink azon meggyőződésben élnek, hogy legtöbbit ér a fiatal Czirer zászlója, mert az öreg Czirernek, úgy vélik, „meg van engedve egyszer a takaréktár kasszájába benyúlni.“ — Még nem nyúlt be, — mondják a parasztok, de mért ne nyúlna be, ha szabad“ stb. Nem tartom ugyan szükségesnek, hogy ezek ellenében védekezem; annyit azonban elmondhatok talán, hogy félszázad óta úgy a köz-, mint a magánéletben folytatott működésem alatt, akik akarták, megtanulhatták azt, hogyha kasszába akarek nyúlni, hát a ma-

hullámok. Szűrkültkor, ha estimára hívogatta az embereket a falu kis harangja, haza vitt édes anyám és reám hevert.

„Igy folyt az idő őszig. — Egyszerre jött egy kereskedő és megvett. Elváltak anyámtól örökre. Elvittek Csehországba és megfestettek. Naponta más-más rossz szaga vízbe öblögettek, mignem „echtfarbig“ lettem. Ekkor zúgó-morgó gépek törték szét gyenge szervezetemet és mikor kikerültem, posztó voltam — szép zsemlyeszínű.

„Lefektettek a raktárba. Egyszer délután a raktárnaknak fajt a foga, kihuzatta volna; de nem volt pénze. Ellopott és elvitt a zálogházba. Ott megvett egy kereskedő és eladott később egy pécsi szabónak mint „divatposztót.“

„Soká hevertem itt, mignem egyszer eljött mostani urunk és megvett jó drágán — hitelre.

„Alighanem én voltam első télikabátja, mert mindig kefélt és vigyázott rám. Ekkor elutaztunk Bécsbe. Hogy mit vétettem neki, nem tudom; de már másnap elvitt egy k. u. k. zálogházba, hol becsomagoltak és egy cédulát szúrtak homlokomra. Itt pihentem egy évig. Ekkor kiváltott és elvitt Pestre, hol elhelyezett az állami zálogházban. Itt kezdődött életem legszomorúbb ideje. Minden reggel jött egy 48-as honvéd és levitt az udvarra porolni. — Képzletében Görgey volt kezei közt, mert úgy vert, mint a répát. — Nemcsak egész valóm kopogott, de még a gombokat is leverte. Ekkor szerencsémre beállt a tél s a zordon hideg megtiltotta gazdánknak a prolongációt és kiváltott.“

— De jól aludtam meséd alatt! — szolt a sapka. — Igen érdekes lehetett!

gaméba nyúlok és nem máséba. Aztán meg a „Pécsi Takarékpénztár“ kasszája sem olyan bitang jószág, hogy abba illetéktelen kezekkel belenyúlni megengedhető volna. Minthogy tehát a fentebb idéző jel alatt leirt kifejezéseket klaszszikus tartalmuknál fogva olyanoknak tartom, a melyek balmagyarázatokra szolgáltathatnak okot és alkalmat, s azokat ennél fogva úgy az általam képviselt intézetre, mint saját önézretemre nézve teljes joggal sértőknek tartom: ennél fogva föl-hívom a fentebb lap szerkesztőségét arra, hogy közelebbi számában a fentebbi dubiozus kitételeket egy engem teljesen kielégítő és megnyugtató nyilatkozattal helyreigazítani el ne mulassza, kijelentvén, hogy ellenkező esetben sértett önézretemnek más úton fogok orvoslást szerezni. Tisztelettel Pécsen 1892. február 11-én Czirer József, a pécsi takarékpénztár igazgatósági elnöke.

(A pécsi takarékpénztár renoméja olyan, hogy azt semminemű célozgatás meg nem ingathatja; s nem gondoljuk, hogy a „Pécs“ ezt szándékozta volna, mert hiszen az a közlemény sem oly természetű, mintha az ezt a derék intézetet támadni akarta volna. A mi abban a közleményben van, ártatlan, s inkább humoros leírása annak, amit a parasztlógika az ilyen választási heccek alatt kifundált s éppenséggel nem magának a lapnak a megjegyzése. A „Pécs“ szerkesztője valószínűleg csak azt az epizodszert választási anekdotát akarta megörökíteni s bizonyára megadja a köztiszteletben álló intézeti igazgatónak a kívánt elégtételt — a maga értékére szállítván le a jelzett közleményt. — (A szerk.)

— **(Hymen.)** Éry Márton, végzett pécsi joghallgató, kit nemrégiben neveztek ki Tolnavármegyébe közigazgatási gyakornoknak, eljegyezte Angster József orgonagyáros leányát, Arankát. — Kesselstatt Jenő gróf, Strachvitz grófné fivére, a mult héten jegyezte el Abbaziában Széchenyi Margit grófkisasszonyt.

— **(A Pécsi Dalárda kirándulása Villányba.)** A villányi ifjuság az ott létesítendő kisededővő intézet javára fényes estélyt tervez a hó 21-edikére, s ez alkalomra fölkérték a Pécsi Dalárdát a közreműködésre. A daltestület készséggel fogadta el a meghívást s jövő vasárnap — 21-edikén — a délelőtti vónattal rándul át Villányra, ahol nagy előkészületeket tesznek a dalárok fogadtatására.

— **(Farsang.)** A Herczenberger-féle tánciskola növendékei ma — szombaton — este újból rendeznek táncestélyt a nemzeti kaszinó nyári helyiségében. — A Mohácsi Jótékony Nőegylet a hó 18-án, saját pénztára javára, az ottani kaszinó helyiségében thea estélyt rendez. — A siklósi vöröskereszt-egylet a hó 20-án a „Pelikán“ vendéglőben zártkörű táncestélyt rendez.

— **(A 7. huszárezred új tulajdonosa.)** Az azelőtt Pécsen állomásozó 7. huszárezrednek, mely a II. Vilmos császár nevét viselte, a király Don Miguel braganzai herceget nevezte ki tulajdonosává.

— **(Az egyhásmegye halottai.)** Idősb Bencze István döbrökői plébános, Tolnavármegye bizottsági tagja, a mult héten influenzából keletkezett tüdőgyulladás következtében élte 61 dik évében elhunyt Döbröközön. A megboldogultat 1865-ben a helybeli papnövélde spiritualisává nevezték ki, 1866-ban Dobovára, majd pedig Döbröközre került plébánosnak, hol 24 éven át buzgón és szakadatlanul működött az Úr szőlőjében. — Rác Meckéről írják nekünk, hogy Szikszay Gyula lovászhetényi plébános f. hó 10 dikén éltének 50 éves korában jobblétre szenderült. Az elhunyt plébánosnak széles kört ismeretése volt, s vendégszerető házában igen sokan megfordultak, hol mindig szives fogadtatásra leltek. 1877-óta lelkeskedett a kis falusi plébánián, hol vérmérgezés folytán elhunyt.

— **(Egy hét éves zongoraművész Pécsen.)** A világ csodagyermekének egyike, a művészet legelső gyermekképviselője, a kis Raoul Koczalski a hó 23-dikán zongorahangversenyt tart a „Hattyu“ termében. Az összes külföldi lapok szinte csodás dolgokat közölnek róla. A hangversenyre Valentinnél lehet jegyeket kapni.

— **(Halálozás.)** Sauska Jenő baari földbirtokos, a megye törvényhatósági bizottságának egyik kiváló tagja, jeles gazda, élete

delén — 41 éves — korában elhunyt Arcoban a hova még az ősszel ment egészsége helyreállítása végett. A korán elhunytat Arcoból Baarra szállítják, ahol a most készített családi sírboltba helyezik. — Wolf Mari a hó 11-én, 74 éves korában elhunyt Pécsen. (Tábor-utca 1. szám.)

— **(A sorozások.)** A városház katonai ügyosztályában már erősen folynak a munkálatok a sorozásra. Most az 1872-ben született első korosztálybeliek névsorát állítják össze.

— **(Az önkéntesek bálja.)** Az idei farsangról szóló előzetes jóslások is az önkéntesek bálja iránt tápláltak a legvérmesebb reményeket. A jóslás bevált: a pécsi önkéntesek esttörtöki táncvizalma oly fényes volt, amilyenről a farsangi recenzensek még alig irtak. A bálra jövő közönség majdnem zsúfolásig töltötte meg a termet, hogy alig lehetett a táncolóknak útát csinálni. A közönség nemcsak számra volt nagy, hanem fényével is imponált. A nők gyönyörű öltözetekkel brilliroztak, s ebben különösen az asszonyok fejtettek ki nagy fényt és izlést. Maga a bálanya, Relkovic Józsa úrnő sárga selyembe öltözött, mely után bordó uszály suhogott. Számára a piros és fehérrel teljesen bevont s pazarul díszített terem baloldalán diszes baldachint emeltek. Itt nyújtották át az önkéntesek a bálanyának a diszes csokrot, melynek szalagján az Ö. B. (önkéntes-bál) aranyhímzésű monogrammmal díszlett. A férfi előkelőségek közül ott voltak: a helyben levő összes ezredesek, Kardos Kálmán főispán, Dragonescu pénzügyigazgató, Opris postaigazgató, a táblai és törvényszéki bírák közül sokan, s általában a társaságban szerepet vivők. A meghívott katonai méltóságok közül Pfeiffer hadosztályparancsnok, Bilimek Hugó dandárparancsnok, Trappel ezredes a kaposvári 44. gy. ezred parancsnoka, Sermonet őrnagy, az 52. gy. ezred kaposvári zászlóaljának parancsnoka stb. — pedig levélben köszönték meg a meghívást s mentették ki magukat a megjelenés alól. — Az est sikeréről elég annyit írunk, hogy a négyeseket 160 pár táncolta három kolónban. A hölgyeket a rendezők csinos és eredeti táncrendekkel lepték meg, amelyek baka-bornyút ábrázoltak, s a filigránműveltség remekei. Rihmer pécsi könyvkötő készítette őket a bornyú színének megfelelő barna plüssből. A két zenekar is szolgált meglepetéssel. A katonazenekar eljátszta ifj. Rippelnek, a karnagy fiának, ez alkalomra szerzett polkáját, a Farkas Jónásék pedig rázendítettek egy csárdásra, melyet a társprimások szintén ez alkalomra irtak. A polkát s a csárdást a szerzők az önkénteseknek ajánlották föl, ezek pedig a bálanyának ajánlották föl s nyomban át is nyújtottak egy-egy példányt a darabokból. Relkovic ezredes és neje nem győzték eléggé kifejezni az önkénteseknek elismerésüket a bál sikeres rendezéseért; s Relkovic ezredes a szünóra alatt a nemzeti kaszinó termében fölterített rendező-asztalnál szívélyes szavakkal dicsérte meg az ő derék önkénteseit, kik nemcsak a gyakorlótéren, hanem a parketten is megmutatták, hogy jó katonák. Az önkénteseknek jutott a dicséretből a közönség részéről is, mely szintén a legjobb emlékei közé fogja sorozni az önkéntes-bált; de ebből a dicséretből nagy rész illeti az önkéntesek vezetőjét, Lederer Henrik főhadnagyot, a ki lelke volt a rendezőségnek s fáradhatatlanul serénykedett az est sikereért.

— **(Csendélet a pellérdi országon.)** A következő levelet kaptuk: A Pécsi Figyelő f. é. 11-ik számában a hírek rovatában két helyen is fölemlítették a görcsönyi postakocsi megtámadtatása. E sorok írója biteles értesítések alapján felsorolja a megtörtént lopásokat és megtámadásokat. Már mult évi október végén kezdtek meg az eddig kipuhatolni nem sikerült tolvajok fosztogatásait, rendszeren oly időben, amidőn holdvilágos esték nem voltak. A tények következők: Mult évi október hó végén Martinkovics Sándor ócsárdi kovács kocsi-járól 28 frt értékű czikkeket s ruhaneműket vettek le dulakodás közben a pellérdi „lucsis“ erdő körül. Ugyanezen időben Pfeiffer János baksai lakos kocsi-járól a hátulso üléskosarat emelték le. A görcsönyi postakocsiról pedig ugyanezen időben egy csomagot loptak el; de a postakocsi ezt észrevevén, a tolvajokra lőtt, mire, miután a csomag nehéz volt, a tolvajok azt eldobván, futásnak eredtek. Mult évi november 30-án a Pellérd és a vasfati őrház közötti úton ismét egy csomagot loptak le a görcsönyi

póstkocsiról, melynek értékét, a 14 frtot, amint halljuk, a görcsönyi póstamesternek kellend, vagy talán már meg is kellett fizetnie. Löbl Vilmos görcsönyi kereskedő kocsijáról egy alkalommal még a múlt évben egy szénrel telt zsákot, f. é. január hóban pedig 2 kenyert s pokróczot loptak le daczára annak, hogy a kocsin ketten ültek. Folyó évi január 23-án esteli 6 órakor Tóth Vendel bodonyi kántortanító kocsijáról 13 frt értékű tárgyat loptak le. Észrevevén az illető tanító a lopást, kocsisával együtt látta a tolvajt a gadányi határhoz tartozó háromszöges akác-sűrűség belsejébe befutni. Ugyanezen este egy czinderi-bogádi kocsiról a gőzmalomhoz szükséges monoméert s több, 40 frt értékű tárgyat rántottak le. A múlt hó végével Lasics Ádám, egy szegényebb sorsu görcsönyi lakos lisztjét, mely a kocsihoz volt kötve, a kötélnek elvágása után Jermás Péter görcsönyi földmives kocsijáról loptak le. Ugyanezen este január 30-án a pellérdi szőlő gyepünél a görcsönyi póstkocsist ismét két támadó meglesve, hátulról fejbe ütötte, mire Koller Péter, a már 7 év óta hűséggel szolgáló póstkocsis elszédült s az illető tolvajok ez alkalmat fölhasználva a kötelet elvágta és egy csomagot leemelték. A póstkocsis erős kabultságából fölcusdván rájuk lőtt ugyan, azonban a nagy sötétségben nem találta el őket. Folyó hó 2-án, Gyertyaszentelő ünnepe estéjén pedig egy pellérdi kocsi egyént, aki bort szállított Német-Üröghbe, a szentmiklósi szőlők irányában az országúton támadtak meg és erővel le akarták rántani a kocsirol; de sikerült neki — a lovak közé vágva — magát a veszélytől megszabadítani. Ez az egyén Német-Üröghbe érve, s ott látva a görcsönyi póstkocsist a pósthivatal előtt kocsiával megállani, azonnal figyelmeztette ezt, hogy revolverjét készen tartsa; mert várnak rá a ezimborák. A görcsönyi póstkocsis éppen fedezet levén az illetékes csendőr a künn levő csendőrmesternek jelentést tön, amire is az őrmester egy csendőrtársával a pellérdi ember kocsijára fölszállva, úgy helyezkedtek el, hogy észrevehetőek ne legyenek, akik azután az egész útvonalat Német-Üröghről a pellérdi vasúti őrházig figyelemmel vizsgálták, azonban semmiféle gyanusat sem vettek észre. Erre a görcsönyi póstkocsist a fedezettel előre bocsátották, meghagyván neki, hogy lassan hajtson. A vasút és Pellérd között a fedezet is láthatatlanná tette magát. Az őrmester ezen kívül már előbb meghagyta a görcsönyi póstkocsisnak, hogy hosszasan fujja a kürtöt, amit a kocsi meg is tett. Egyszerre aztán az útszéli árokból, egy vastagabb fa mellől, egy gyanus egyéniség előugrik s ráivalgott a póstkocsisra, hogy megálljon, amire ez meg is állt; de amidőn az utonálló gaz megpillantotta, hogy a póstkocsin egy csendőr is fölbukkant, aki eddig láthatatlan volt, futásnak eredt s a csendőr háromszori figyelmeztetésére sem állt meg és a nagy sötétségben eltűnt. A csendőr azután a futás irányában a támadóra rá is lőtt; de a sötétségben fegyvere valószínűleg nem talált. Ily állapotok vannak már 3 hó óta Pellérd határában végig vezető országúton. A csendőrség — épp ellenkezőleg, mint a hogy a múltkori tudósítás szövege — a legnagyobb erélyt fejt ki; kutat minden irányban, vizsgálatokat tart a különféle hírek és közbeszéd alapján. — Így némelyek azt állítják, hogy Keszűben vannak suhancok, akik a zsákmányt elarusítván s az ezért nyert pénzt fölosztva maguk között, elkártyázzák. Némelyek szerint a pellérdi szőlők néhány présházából bukkannak ki a támadók és tolvajok s ott tivornyáznak. A csendőrök szakadatlanul talpon vannak; nincs este, hogy e vonalat föl ne keressék s meg ne járnak. A póstaigazgatóság is szigorúan intézkedett, minden elkövetett, hogy a közbiztonság a póstküldeményekre és szállításokra nézve biztosítva legyen; de sajnos eddig eredmény nélkül. A községek elüljáróságai volnának utasítandók, hogy puhatojják ki, vajjon kik szoktak községeikben dorbézolni, kártyázni. Kutassanak, hogy az illető suhancok honnan szerzik be a pénzt, kik szoktak ilyféle ellopott tárgyakat vásárolni s hu ez megtörténnék, akkor a fardhatatlan, erélyes és pihenni nem tudó csendőrség, melynek munkája így nagyon nehéz, valami útbaigazító nyomot kaphatna s majd kézre kerítené az egész vidék rémeit. Ilyesminek mielőbb elejét kellene venni, nehogy később az ilyen csekélységeknek látszó dolgokból még rablógyilkosságok, póstarablások fejlődjenek ki. Pellérdvidéki.

— **(A németi plébánostól)** demetit kaptunk ama levélre vonatkozólag, melyet múlt számunkban közöltünk, s mely arról szól, hogy a szalantai kerület papi jelöltje és két kortes-káplánja olyan állapotban érkeztek a németi plébániába, hogy a háziúr az ilyen vendégjárást kikérte magának. A plébános háziúr kijelenti, hogy ez nem való s végül ezeket írja: „Említett urak engem meglátogattak, én a látogatást igen szívesen vettem és máskorra is följajánlottam vendégszeretetemet; mivel semmi ok sem volt arra, hogy azt ne tegyem.“ — Hiszen mi ezt el is hinnők, mert semmi okunk sincs e szavak igazságában kételkedni, habár az is teljes hitelt érdemlő egyén, aki azt a levelet írta, de akinek levele mégis oly hitetlenül hangzott, hogy a magunk czége alatt nem is mertük kiadni, hanem megjegyezve, hogy „a következő levelet kaptuk“ — a levélíróra háritottuk a felelősséget. Hanem más van a dologban. Ha mi el is hiszszük a demetit; de nem hiszi el az az ember, aki időközben — anélkül, hogy mi kerestük s megkérdeztük volna — magától elmondta nekünk az esetet olyanféleképen, sőt czifrában, mint ahogy az a levél megírta. Elmondta pedig ez az ember mindannak daczára, hogy a legérdekeltőbb felek neki 2 frt, azaz két forintot adtak a hallgatásért. Ez az ember pedig, aki mindezeket elmondta, nem volt más, mint ugyanazon ember, aki a három urat amazon bizonyos állapotban a németi plébániára vezette, mivel hogy ők maguktól nem tudtak volna odatalálni — s azt mondja az az ember, hogy — éppen nem a sötétség miatt. Ezt mi megint nem hiszszük el, csak éppen fölemlítjük; mert volt, a ki ilyet állított, s akinek szavai megérdemelnek egy új demetit.

— **(Az új Drávahid és a Dráva.)** Az új vashid a Drávan erősen állja a nagy forgalmat s az országnak egyik legszebb és legnagyobb vasalkotása; a mérnöki tudomány excellált építésén. A „Somogy“ írja, hogy még külföldi szakértők, tekintélyek is, kik Zákányban leszálltak, időt vesznek maguknak megtekintésére, sőt számosan jegyzeteket, rajzokat is vesznek róla. Az alsó Dráva Barcs és Zákány közt lassanként megszabadul az akadályoktól, hogy a hajózás rajta biztos legyen; a múlt évben is erőfeszítő munkát végeztek a part hosszában, melyet a kormánybiztos maga is megszemlélte, hogy jelentését felsőbb helyen megtegye. A Drávaszabályozás keresztülvitelében sok érdeme lesz Tallian Béla főispánnak, és mind Barcs, mind Zákány — e két óriás forgalmi pont — sokat fognak nyerni a biztos vízi közlekedés által, Barcs és Zákány, a Drávapartnak e két gyönygye s a kereskedelmi forgalom góczpontjai. Természetes Barcsé levén az elsőség.

— **(Újítás az esküdtszéknél.)** Az igazságügyminiszter rendeletet intézett a pécsi kir. törvényszékhez mint sajtóbírószághoz, hogy ezentul, a ki sajtópört akar indítani, az kauczióképen 300 frtot tartozik letenni, mert legtöbb esetben, marasztalás esetén, az államkincstárból kellett fedezni a költségeket.

— **(Próba-közkut.)** A Széchenyi-téren, a „Nádor“ előtt sok ember nézte azt az igénytelen külsejű kis vaskutat, melyet ott fölláttattak. A minden iránt érdeklődő közönség azt hitte, hogy ez lesz az a diszkut, amelyet a főtérre terveznek, s nyomban fölszabadult a nép-kritika nyelve. Az a kút pedig csak próbaképen áll ott. Ilyenek lesznek ugyanis a külvárosokban fölláttatandó közkutak, melyeket nagy számmal helyeznek el a különböző pontokon. A kút jól működik s teljesen megfelel a czélnak. Zellerinék most is szorgalmasan végzik a csőhálózat lefektetését, mely körülbelül háromnegyed részben készen áll; míg a mérnöki osztály jelenleg a kanalizáció nehéz megoldásu tervén dolgozik.

— **(Kétszáznyolczvan kis koporsó.)** Iszonyu elgondolni is, hát még látni! Kétszáznyolczvan kócsi koporsót, hol egyenkint, hol párosával, hol tízével-huszával, melyekben megdermedve, viaszabrázattal s kezekkel feklésznek a még nemrég vidám „aprók“, kiket a gyermek-betegségek járványa tett ilyen szótlaná. Kaposvárott a múlt évben 220 gyermek halt el a 12 éven alóliak közül. Kapos-Füreden pedig, ahol a lakosság mindössze 1.170 lélekszámból áll, rövidebb idő alatt 60 gyermeket temettek el. S ezt mind a vörheny, difteritisz, kanyaró stb. pusztította el.

— **(Holtomiglan-holtodiglan.)** Dunaföldvárott egyszerre temettek el egy fiatal ha-

zaspárt, mely idilli boldogságban élt. A férj, Lehrer József tanító, egy huszonnyolcz éves fiatalember hajnalban halt meg s két órával később kiszüvedett huszonkét éves szép felesége is, a ki hónapok óta betegeskedett. Nyolcz nappal azelőtt halt meg Lehrer atyja is.

— **(A magyar hírlapirodalom 1892-ben.)** Szinnyei József, a hírlapkönyvtár fardhatatlan őre, a Vasárnapi Ujság most megjelent számában teszi közzé rendes évi statisztikáját a magyar hírlapirodalomról. Eszerint Magyarországon összesen 863 hírlap és folyóirat jelent meg (tavál 834), ebből magyar 676 (tavál 645), német 122 (1891 elején 132), szláv 36 (1891 elején 37); román 29 (1891 elején 15), olasz 4 (1891 elején 2), francz 5 (1891 elején 3). E szerint a múlt év folyamán a magyar lapok száma 31-el szaporodott az idegen nyelvűeké kettővel fogyott, a fogyatkozás legnevezetesebb a német lapoknál, melyeknek száma 10-el fogyott egy év alatt. Ha a magyar lapokat tekintjük, ezek között politikai napilap összesen 76 van; a legtöbb lap, számszerint 323, Budapesten jelenik meg. A vidéki városok közül legtöbb magyar lap jelenik meg Kolozsvárott (18) utána következnek: Győr (11), Debreczen, Nagyvárad (9), Pozsony (8), Szeged, Szatmár-Németi, Nyitra, Kassa (7), Szombathely, Eger (6), Arad, Komárom, Pécs, Szabadka, Szegzárd (5) stb. — Aztán még azt mondják hogy Pécsnek sok az a három lap (a 2 szaklapot kivéve).

Beküldetett Pécs ifju polgárai által f. h. 1-én a színházalap javára rendezett táncestélyről a fölülfizetők névsora. Schlauch Imre (az estély elnöke) 20 frt, Toldy Béla dr. 8 frt 50 kr., Bedő Károly kávéház-tulajdonos 7 frt, özv. Hölczl Ferenczné 3 frt, Fötiszt. Rang Nándor (M.-Hertelend) 3 frt, Benkő Sándorné 2 frt, Eisner Dóczy 2 frt, Kelemen Lajos (Bar.-Sellye) 2 frt, ifj. Kovácsics János 2 frt, N. N. 2 frt, özv. Novák urnő 2 frt. Szántó Antal 2 frt, Dr. Egry Béla 1 frt 50 kr., Klein Rezső 1 frt 50 kr., Labrentz Gusztáv 1 frt 50 kr., Nürnbergger Herman 1 frt, Petz urnő 1 frt, Angster József 1 frt 50 kr., Rüll Ferencz 1 frt 50 kr. Összesen 63 frt. A szíves adakozóknak köszönetünket fejezem ki a rendezőség nevében. Kiváló tisztelettel Kengl Gusztáv.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.†)

Bucszó.

A szalantai választás után.

Most már irhatok.

A választási küzdelmek, akarom mondani: vásárok lezajlottak. Most már senki sem mondhatja rám, hogy befolyásolni akarom a népet.

Nemcsak szokás, de illő is, hogy a „bukott jelölt“ búcsút vegyen annak rendje és módja szerint azoktól a jó emberektől, akik hivei voltak, a kik tisztességgel, becsülettel rászavaztak. Igaz, hogy csak 389 választó-polgár szavazott rám 1869 közül, a mi csekélység, de a magyar közmondás azt tartja, hogy „a ki a krajczárt nem becsüli, a forintot nem érdemli.“ Így vagyok én a szavazóimmal is. Csekély szám az a 339, de ha figyelembe vesszük, hogy ez a 339 ember nem pénzért, hanem elvűségből, becsületből szavazott rám s minden kísértés ellenére tántoríthatatlanul ragaszkodott nevemhez s a zászlómboz, a függetlenségi és a 48-as part zászlajához; bizony Isten nagy szám s méltán megérdemli a legszivélyesebb elismerést és hálát. Én mindenkor büszke önérzettel gondolok vissza erre az elvű, lelkes kis csapatra s emléktüket sokáig, nagyon sokáig a szivemben fogom hordani.

Nem tehetnek ők arról, hogy elbukttunk. Sok volt az ellenség, kevés a jóbarát! S az is tudvalévő dolog, hogy a jelenkorban a gazdag ember a derék ember, — a szegény, de becsületes: komisz ember. Széltében, hosszában szapulták a nevemet. Ugy elmondták minden kibámát, mint a házaló-zsidó szokta annak a portékának a hibáit fölsoro'ni, amelyet olcsón akar megvenni s úgy földicsérték magukat, mint a cigány szokta földicsérni a maga lovát.

Nagyon sok hibát találtak bennem!

Az első és legfőbb hibám, hogy reformátusnak születtem erre az árnyékvilágra s hogy

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget A szerk.

ma is református vagyok. Biz ez nagy hiba! A reformátusoknak hamis a lelkük, hamis az Istenük, hamis mindentük. Hamis ám azoké, a kik ezt allitani elég istentelenek. Egy az Isten! Egy akol és egy pásztor! Mi a mindenható, jószagos Istennek miudannyian egyformán gyermekei vagyunk, egyformán kedvesek, ha őszinte buzgósággal, igaz imádással fordulunk hozzá s ha tiszta erkölcsessel, becsülettel, s valódi felebaráti szeretettel élünk s nem teszünk úgy, mint akik bűntöt rendelnek s jól laknak zsiros sonkával, vizet hirdetnek s tele szívják magukat borral: erkölcsöt hirdetnek s nagy buzgalommal szaporítják a törvénytelen gyermekek számát! Így ám, jó uraim! Ha Kossuth Lajos lehet református, ha Petőfi lehetett az, az aradi vértanuk közül gróf Leiningen és Dessewffy s hazánk jeleseinek, történelmi alakjainak egész légiója: nincs okom szégyenlenni ezt a hibámat. S elmezem Isten és ember előtt mondani, hogy vagyok olyan jó keresztény, mint akarki más.

Azt is nagy hibámul rótták föl, hogy a vármegye szolgálatába léptem. Azt mondják, hogy betöltöttem a számat. Én Istenem! Hát a vármegye közönségét tisztességgel, becsülettel szolgálai hiba? Mi az a vármegye-háza? Pokol? A hol csak azok vannak, akik eladták a lelküket? Hát mint megyei tisztviselő nem a megye közönségét szolgálom én; nem azoknak állok a szolgálatára mindennap, a kik egyuttal a vármegyének választó polgárai is? Furcsa föl-fogás! De hát mit tehetek ellene? Megmondom az igazat. A ki igaz ember, az hinné fog, a ki nem az, azzal nem törődöm, hadd csaholjon. Lapjaimtól meg kellett válnom, mert a kik főtartottak volna, azokat olykor-olykor, nem is épen ritkán, meg-megtámadtam hibáikért; s a kik érdekében tettem: a szegény nép, bizony, bizony száraz kenyérre valót se igen juttattak, mert nem tellett rá való. S voltak, a kik fejstehénnek tartották a lapot s addig fejték, hogy utóbb már egy csepp sem maradt a magam táplálására. Élnem pedig, már megengedjenek, kellett valamiből. Hivatalt vállaltam, megyei hivatalt, mely eddig még a legfüggetlenebb, legszabadabb, a hol elveimnek főtartásával, tiszta becsülettel s mondhatom verejtékkel keresem a kenyeremet; mert a ki tudja, hogy mit tesz levéltárnoknak lenni, az fogja azt is tudni, hogy a létra- és fánzikulus-hordás nem valami kényelmes nagyuri állás, a mivel az embernek a száját be szokták tömni. Kívánom mindazoknak, akik mint ellenjelöltek ezzel korteskedtek ellenem: 950 frt évi fizetéssel járó levéltárnoki állással tömjék be a szájukat!

Nem ez volt az én hibám, nem ez! Az igazi hibámat elhallgatták nagy bölcseken. Az volt az én egyedüli hibám, hogy: nem volt pénzem a lélekvásárra s nem volt hozzá lelkem, hogy úgy vásároljam meg az embereket, mint a hogy a barmokat szokták. Ezen dől meg a siker; itt szenvedett hajótörést az én megválasztásom.

Pénz kellett volna, de sok; mert az volt a jelszó. hogy: „aki vesz, annak lesz!“ Erre pedig én nem voltam képes, mert szegény ember vagyok; de ha annyi pénzem lett volna, hogy a szalántai választókerület valamennyi választó-polgárát szinaranyba foglaltathattam volna lovával, kocsiával együtt: akkor se vettem volna arra, hogy a szavazatokat 5—10 frtjával vásároljam az alkotmányos jog szentiségének meggyalázására, a nép politikai erkölcséinek megfertőztetésére s a nagy Kossuth kicsufolására.

Irányi Dániel és az országos központi párt bizottság nem ajánlott volna akkor engem, ha én őszinte hazafiság, tántorithatatlan elvhűség és tiszta becsület helyett — pénz t, lélek-pénzt vittem volna a választási harcba.

Hejh! pedig de nagy volt a vásár, az árulás. S még egy ember se akasztotta föl magát. Judás, ki elárulta mesterét 30 pénzért, lábait alá rakva az ezüstöt, fölköttötte magát. Azok, a kik elveiket adták föl, a kik a hazát árulják, még mind élnek. Ha Judás gazember volt, pedig az volt, szent meggyőződésemmre mondom: mik akkor azok az elvtagadó hazaárulók, a kik pár rongyos forintért eladták magukat?

Nagy a korrupció! Undorodik a tiszta lelkű ember az erkölcsi stüvedés büzös posványának salakos zagyalékába fetregő piszkos alakoktól, kik embereknek tartják magukat, a kik nem tudják, hogy mit tesz „ember“-nek

lenni, hogy mi az „ember“, a kit az Isten a saját képére teremtett.

Lesznek, akik azt hiszik, hogy a bukás fölötti keserűség hangja ez, hogy epébe van mártva tollam; igen, abba mártottam, de a hazafiúi harag, a méltó megbotránkozás természetes folyománya ez.

Nem a hiuság, nagyravágyás vitt engem a választási tere. Nem a a magam jó szántából léptem én föl; engem úgy léptettek föl.

S hazugság lett volna az egész életem, ha én, aki a népet mindig rajongással szerettem, kibem mindig legtisztább hazafiúi szeretet lángja lobogott: én léptem volna akkor vissza, a mikor kezembe adták a nép zászlóját, a függetlenségi és 48-es zászlót. Akár voltam rá érdemes, akár nem: a szalántai választó-kerület 4 jelöltje közül Irányi Dániel az országos függetlenségi és 48-as párt ősz bajnoka engem ajánlott képviselőül a kerület választó polgárainak. Ez olyan igazság, a melyet tagadni nem lehet.

Egyébként „elmúlt esőnek nem kell köpönyeg.“

Úgy volt, a hogyan volt! ■
A földolog az most már, hogy a megválasztott képviselő olyan legyen, hogy a népnek ne kelljen megbánni, hogy megválasztotta.

Szívemből örvendek, ha hű hazafi s a nép igaz barátja lesz.

Azok pedig, a kik engemet ajándékoztak meg bizalmukkal: fogadják őszinte hazafiúi szívvel jövő hálás köszönetemet. A jó Isten, mindnyájunk gondviselő atyjának áldása legyen velük! Tartanak meg szives emlékezetükben s jóindulatukban. Én mindenkor tisztelettel, szeretettel s hálával gondolok rájuk; mert nem pénzért, hanem elvűségéből becsületből sorakoztak a zászlóm alá.

A vizontlátásra! Igaz hívők

Várady Ferencz.

VEGYESEK.

T. Kelety és Rothmann uraknak, Bécsben.

Örömmel és nagy érdekléssel vizsgáltam a cs. és kir. szabadalmazott **Excelsior szabátszati készüléket** és úgy találtam, hogy ezen találmány a célszerű és egyszerű kezelési módja miatt a legnagyobb elismerést érdemli meg s hiszem, hogy az minden családnál be fog vezetni. — Nekem ezen találmány nélkülözhetlenné vált, az öltözetek elkészítéseinek könnyen felfogható s egyszerű módjáért.

Bécs, 1891. november hó 1 én.

Mirbach, birodalmi grófné.

Gabona-árjegyzék.

Pécs szab. kir. városában 1892. évi február hó 6-án tartott hetivásárról.

Az árak métermázsánként számítottak.

Buzs	) őszi	—	frt	—	—	frt	—
	) tavaszi	—	„	—	—	„	—
	) új	10	„	30	10	„	—
Kétszeres	) ó	—	„	—	—	„	—
	) új	9	„	70	9	„	60
Kozs	) ó	—	„	—	—	„	—
	) új	9	„	60	9	„	50
Acs	) őszi	—	„	—	—	„	—
	) tavaszi	6	„	70	—	„	—
	) új	—	„	—	—	„	—
Repcze	)	—	„	—	—	„	—
Bükköny	) széna	5	„	60	—	„	—
Kukoricza	) ó	—	„	—	—	„	—
	) új	5	„	50	5	„	40
Széna	) ó	2	„	40	2	„	—
	) új	—	„	—	—	„	—
Szalma	)	2	„	—	1	„	80

Kínálat: gyenge (mintegy 150 gabonaköcsi volt a piacon).

Laptulajdonos:

NAGY FERENCZ.

Felelős szerkesztő:

HAKSCH LAJ OS.

NYILT-TÉR. *)

A szalántai választásról.

A „Magyar Állam“ febr. 10-iki számában „Minta választás“ czim alatt a szalántai képviselőválasztásról egy közlemény jelent meg, melyben a rosszakaratu ferditések s vakmerő hazugságok ritka gyűjteményére akadunk.

Azt állítja az idézett tudósítás, hogy Tötös községre hivatalosan rázentek, hogy a rossz idő következtében a választás nem fog megtartatni s így esett meg, hogy a 70 szavazót számláló községből egyetlen egy se ment el a választásra. Hazugságok halmazata ez az állítás. A nevezett községnek van 97 szavazója, ebből 31 megjelent és leszavazott Rác Gézára. Hogy miért maradt otthon a többi, az az ő dolguk, de hogy a 31 elök is elmehettek volna, az kétségtelen.

Az említett közvélemény továbbá Vajay Istvánt katolikus párti jelöltnek mondja. Tehát még most is az, bárha Kővágó Szőlőson, meg egyebütt papi és polgári becsületszavára fogadta, hogy ő függetlenségi párti s ha kell arra is kész hogy a papi csuhát lerugja. Sőt pár nap előtt Irányi Dánielt is megkeresték, hogy ezt a „kezdetből fogva“ függetlenpárti jelöltet Pater Vajay Istvánt a párt nevében ajánlja s támogassa; amit, hogy meg tett-e, nem tudjuk; elég az hogy a káplán úrnak minden eszköz jó ama nem egészen ismeretlen elv szerint, mely a cél érdekében az erkölcstelenséget, az ámitást, a hazudozást elnézni, talán menteni is tudja.

A többször említett tudósítás szerint Czirer Ákos alkura lépett a kormányval s átengedte annak az ő előbbeni kerületét. Impertinens s ostoba állítás egyaránt. Az első azért, mert nemcsak, hogy hazugságot állít, de itélni is mer mindjárt oly tények felett; melyekről tudomással se birhat. Hogy Czirer Ákos miért hagyta el a sádsi kerületet azt ő legjobban tudja, de tudjuk mások is sokan s annyit elvártunk volna még a névtelenség kloakájában kéjelgő tudósítótól is, hogy ha tisztességes emberszámba vétetni kíván akkor, mielőtt vádat emel és becsmérő sőt megbélyegző ítéletet hirtap utján közrebocsátani bátorodik, hallgassa meg előbb azt, kit sújtó bírálatának tárgyául választott, s ne igyekezzék a piszok fertőjébe, a hol magát, úgy látszik, nagyon jól érzi, az ártatlanokat is berántani.

De nagyon ostoba is az az állítás, mert annak C. jegyű írója, ki ugylátszik a falusi szük látkör szerint itéli meg a világot, ugyan azt a jelöltet, kit néhány sorral feljebb s alább is semmi embernek mutat be, azzal a képtelenséggel gyanúsítja, hogy 4000 választó jogát elalkudva, kerületét a kormányval engedte által. Hát, ha már Czirer Ákos elég galád volt volna (amint hogy nem volt) egy nagy kerület sorsa felett paktálni, ugyan, hol van az ő kezében akkora hatalom, hogy annyi ezer választó akarathatározására döntő befolyást gyakoroljon. Rágalom ez állítás minden egyes szava, s méltó forrásához!

Az általunk nem ismert, tehát nem is tisztelt levélíró a matematikából is szekundát érdemel akár káplán, akár iskolamester az illető (mert nem hinnők, hogy a tudósítást más is írhatta, lévén a centrumpart támogatói ezeken kívül jobbara igen tiszteletreméltó, de a betűkkel hadilábon álló pogártársak); mert neki az az egy hely, a hol a káplán és tanító által felbujtogatott sihederek Czirer Ákost meghallgatni nem akarták egyetlen 56 kézséggel, a hányból t. i. a kerület all.

Az aztán igaz, mert nyomtatásban olvasható, hogy egy kortesnóta „teli bukszáról“ beszél, de az a nóta nem Czirer Ákos műve s nem általa látott napvilágot. És ha való is volna az, hogy az a nóta az ő tárczáját mondaná telinek, de hát azért kétségtelen, hogy nem bizonyos magas állásu egyházi férfiak fillérei töltötték azt meg és egy bizonyos minden szépségnek és jónak barátja s ezért tisztelt praelatus ur sem a Czirerpart számára gyűjtögetett anyagi segélyt, hanem egyenesen a centrumpartit torokos kellő meggyantázására.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal

felelősséget

A szerk.

A mi pedig Czirer Ákos jelölt édes atyját illeti, kinek nevét a cikkíró szintén nem általotta mocskos tollára venni, hát igaz, ő takarékpénztári igazgatósági elnök, de azonkívül olyan korrekt férfi is, a ki tisztességtelen fegyverrel harcolni nem tud s nem akar s nagy hülyeségre mutat, hogy a tudósító veszett ügyét nem tudja egyébbel felszinen tartani, mintha olyanokba kapaszkodik, a kiknek a vitába való behurcolásával a szellemi szegénységet és ügyefogyottságot palástolni nem lehet.

Nem igaz, hogy a választási elnök Czirer mellett korteskedett s hogy érdekében bármily nyomtatványt aláírt volna, mindössze annyi igaz, hogy ő, ki csakis a kezdetben kirendelt elnök betegsége következtében lőn utóbb az elnökségre designálva, mielőtt e kirendelés megtörtént volna jegyzőségének két községébe elment Czirerrel s őt a népek, minden ajánlás nélkül egyszerre bemutatott. Minden egyéb — alaptalan ráfogás.

Az aztán valósággal tény, hogy jelen nem volt szavazók helyett mások leszavaztak, sőt hogy azzal egyesek dicsekedtek is, hogy háromszor leszavaztak, de nem Czirerre, hanem épen Vajayra, amint ezt, ha kell, bizonyítani készek vagyunk.

Az is való, hogy a csendőrségnek kellett közbelépnie, de nem ám azért, mert a zsidók szívt dobálva rendetlenséget csináltak, hanem mert Vajay emberei a másik pártot megtámadták, zászlóit eltörték, szavazóit elfogták stb.

Az is tény, hogy Vajay egész nap az országuton csatangolt s mint jó pásztor, kampós botjával fogdozta el a hiveket.

Az is tény, hogy a választást megelőző három héten Vajay s hasonzórtú néhány collegája papi teendőiknek nem csekély hátrányára, kortesuton voltak, dözöltek, itattak és capacitáltak a népet megengedett és tiltott módon korcsma asztalnál és templomi szószék-ről egyaránt. Ez nem frázis, ez tény.

De tény az is, hogy egyik másik segédlelkész urat átdözsölt éjjelek után többen látták a reverendára nem sok dísz hozó pozitúrában az anyatöldön aludni a boldogok álmát. És tény az is, hogy a papi jelölt borok poharak közt énekel, társaságban oly tragár népdalokat a melyek hallatára egy a pikanteriahöz hozzászórt huszárkaplár is haja tövéig elpirulna.

Arról nem is szólunk, a mit a papi jelölt s kortesei a népbolondítására összefülfentettek, hogy az adót leszállítják, a pereket két hét alatt elintézik s így tovább in infinitum.

Nem habozunk ezek után kijelenteni, hogy hisszük, miként mindezen és más a papi jellegre foltot vető üzelmekről az érdekelték fölületes hatásának tudomásuk nem volt, mert egyébként fel nem tehető, hogy azok hasonló botrányos viselkedésnek utjába ne állottak volna; bár azok a tények a helybeli lapokban ismételve közzétették, meggyeszerre megütközést keltettek s mindennek dacára az illetők botrányos eljárásaik abbanhagyására figyelmeztetve nem lettek s e szerint tények, bár hallgatagon, felsőbb helyeslésben is részesültek.

A tisztviselőkről is állítják, hogy Czirer érdekében dolgoztak, no hiszen meglátszott! Ha dolgoztak volna, akkor Vajay aligha kap 700 szavazatot.

Annyi kétségtelen, hogy Vajay s társai viselt dolgai nem szolgálták épen Isten nagyobb dicsőségére, de igen alkalmasak voltak arra, hogy a hit és erkölcs amugy is rozoga kötelékei mindjobban meglazuljanak; pedig bizony-bizony okosabb volna, hogy papjaink, a helyett, hogy kortesuton segítsék aláadni az ügyis süllyedő tekintélyt s költsék a más pénzét, inkább a népnevelés mezején hasznosítanak idejüket s a nép anyagi s szellemi gyarapodásának előmozdítására fektetnék a főszlyt nem pedig oly természetes korteskedésekre, melyeknél a végcél, nem a népjólét, hanem kövér plebánia, arany kereszt vagy hasonló préda lehet, amiket pedig Irányiék táborában nem, hanem csak egyebütt szoktak osztogatni. Maradjon a susztor a kaptafájánál, a pap meg az oltárnál. Oltár és korcsma lehetnek ugyan szomszédosak, de nem egy cél szolgálhatnak. Ennyit a C. jegyü ismeretlen, de azért nem veszélyes ellenség földmedvényére.

Baranya megyei 48 párt végrehajtó bizottsága.

Original
SELTERS-VIZ

Kellemes természetes asztali- és gyógy-víz (Nassau), mely elnyálkásodás és gyomor-bajokban jónak bizonyult.

Tessék határozottan „Original“ Selters-vizet kérni, mely kupakkal, vignetéval és a dugón „Original“ felirattal van ellátva. — Raktáron mindenütt.

Seltersi vízszállítás Selters-Weiburgban (Nassau.)

Hirdetések:

Idős és fiatal férfiaknak

ajánljuk a dr. Müller orvosi tanácsos által újabb és nagyobbított kiadásban megjelent iratot a

megzavart ideg és Sexual-rendszer

gyökeres gyógyítása tanulmányozására. Szabad szállítás borítékban 60 krért, levélbélyekben.

Eduard Bendt, Braunschweig.

Egy jó karban lévő

tekeasztal (billiárd)

teljes felszereléssel jutányos áron eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Csúz, köszvény, tagszagatás, fejfájás, csipő-fájdalom, hátfájdalom stb. ellen legjobb bedörzsölés a Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller.

Több mint 20 év óta a legtöbb családban ismeretes mint fájdalom-enyhítő szer és majdnem minden gyógyszerárban kapható 40 és 70 krért. Minthogy utánzások léteznek, ennél fogva mindig határozottan:

„Horgony-Pain-Expeller“

kérendő.

Egy lakás az emeleten

Grabarics-féle házban,

4 szoba, konyha, éléskamra, fakamra, padlás, pincze, mosókonyha

f. é. május 1-től kiadó.

Bővebbet a háztulajdonosnál Petrezselyem-utca 50. szám.

897

1892

Árlejtési hirdetmény.

Pécs szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy az

összes városi középletek cseréptetőzetének jókarban tartása munkálatai

1892. évi augusztus hó 21-től kezdődő három egymásután következő évre — évi 500 frt kikiáltási ár mellett — fog a városház gazdasági tanácstermében (városház, II. emelet 33. ajtó) zárt ajánlati tárgyalással egybekötött nyilvános szóbeli árlejtés útján f. é. február hó 22-ik napján d. e. 9 órakor kiadatni.

Felhivatnak ennél fogva a vállalkozni szándékozók, hogy a kikiáltási összeg 10 százaléknak megfelelő bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat legkésőbb f. é. február hó 21-én délelőtt 12 óráig a polgármesteri hivatalnál nyujtsák be, avagy ily bánatpénzzel ellátva a szóbeli árlejtésen jelenjenek meg.

A részletes feltételek Herbert János g. tanácsnok urnál, a hivatalos órák alatt bármikor betekintheők.

Pécssett, 1892. évi február hó 9-én.

Pécs szab. kir. város Tanácsa.

Fontos

mezőgazdák, földmivesek, szeszfőző, malom és gyártulajdonosoknak. Vásárlók a legmagasabb áron bármily állapotban levő gőzmozdonyokat, cséplőgarnitúrákat, szeszfőző és malomberendezési tárgyakat, ócska vasat és érczet

készpénzfizetés mellett

Grünwald Adolf Budapest

VI. Gyár-utca 7. sz.

Pécssett, Zrinyi-utca 17-ik számú házban

2 nagyobb lakás

jutányos áron kiadandó.

Isten

legnagyobb ajándéka az egészség.

A köhögés, rekedtség és elnyálkásodás szomorú következményeitől csak egy szer óv meg beunduket teljes biztonsággal:

Egger díjjutalmazott

Mell-Pastillái.

Számtalan hálaírat tanuskodik erről és senki el ne mulassza idejekorán ezek használatát.

Kaphatók 25, 50 kros és 1 frtos eredeti dobozokban a monarchia valamennyi gyógyszerárában.

Pécssett: Sipőcz Ist., Erreth János, Göbel Kálmán, Zeiga László és az irg. rend gyógyszerárában. Mohácscon: Luiszer Viktor és Szendrey Jenő gyógyszer. Siklóson: Szentgyörgyi Mór és Petrasch S. gyógyszer. Pécsváradon: Dvorszky Béla gyógyszer. Dárdán: Czingelly örök és Dermár Pál gyógyszer. Sásdon: Mandák Gy. Sándor gyógyszer. Szt.-Lőrinczen: Szilágyi György gyógyszer. Szigetvár: Salamon Gyula és Visy Sándor gyógyszer. Bonyhádön Eibach Odön gyógyszer.

valamint az

Egger A fia cég

gyógyszer különlegességi gyárában Bécs Nussdorf.

Legjobb gyógyszer mindennemű vizi betegség

és annak utóbajai úgymint: sárgaság, bél-, és hólyagkatarus, lélegzési nehézség stb. ellen a hírneves

HYDROPSIN

(orvosok által ajánlva.)

Grobstein See-gyógyszerárában, Gmunden, Felső-Ausztriában.

Egy palack ára használati utasítással együtt 1 frt. csomagolással 1 frt 20 kr.

LE GRIFFON

a legjobb szivarkapapír

kapható Alt és Böhm kereskedésében Pécsen.

Járányi József

iparjogosított cselédközvetítő

Pécsen,

Kis-téren a Simon-féle házban.

Elhelyez bármilynemű cselédeket helyben vagy vidéken, nemkülönben szálloda- és fürdő-személyzetet is gyorsan és pontosan a hatósági előírás szerint; a miért ajánlja ismert cselédközvetítő irodájának szives igénybevételét.

Görömben örölni

5 percig forralni

Kathreiner malata kave gyarai

Berlin-München-Bécs

Egészség

Takarékosság

Egyszerűség

Legjobb pótkávé

Kathreiner Kneipp-Malatakávéja,

az egyetlen babkávé ízével és illatával bíró malatakávé.

Sohasem nyitottan, csupán eredeti csomagokban a fenti vázlat szerint.

Kapható minden gyarmatára és droguista helyében.

Tőzsdei spekuláció.

Alólirott váltóház a napirenden levő valutarendezés folytán tisztelettel felhívja a n. é. közönség becses figyelmét úgy a **tőkebefektetésre**, valamint a **spekulációra**. A bécsi tárgyalások köztudomásra jutván, a tőzsdei helyzet igen kedvező, a mérvadó spekuláció papírok rohamosan emelkedtek, és befektetési értékek nagy mennyiségben vásároltattak.

Kitünő összeköttetésem és megfelelő tőkémnél fogva

tőzsdei megbízásokat

a legpontosabban és a legkulánsabban eszközölhetek.

Tudakozódásoknak, melyek semmi transzactióra nem köteleznek, ugyszinte tőzsdei megbízásoknak legszigorubb titoktartást biztosít

Lustig Miksa váltóháza

alapított 1885.

Budapest, Váci-körút 43. — Telefon 1335.

Eddig fölülmulhatatlan!

Maager Vilmos-féle valódi tisztított

DORSMÁJOLAJ

Maager Vilmostól, Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni.

Egy üveg ára 1 frt és kapható a gyári raktárban Bécsben III./3. Heumarkt 3., valamint az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógyszerárában.

Pécsen kapható: Sipőcz István, Zsiga László, Erreth János és az Irgalmasok gyógyszerárában; Reeh Vilmos, Spitzer fia és Köszl János kereskedésében.

Feltűnést keltő újdonság nők részére!

Minden előképzettség nélkül lehet mértéket venni, mintázni és szabni a cs. és kir. szabadalmazott

Excelsior szabászati készülék

segélyével, akár gyermekruhát akarunk készíteni, akár legfinomabb női ruhát. A pontos és sikeres mértékvevésért és szabásért jótállunk. Ezer meg ezer példa bizonyítja az

Excelsior szab. szabászati készülék

célszerű voltát. Ennek egy háztartásból se szabadna hiányoznia.

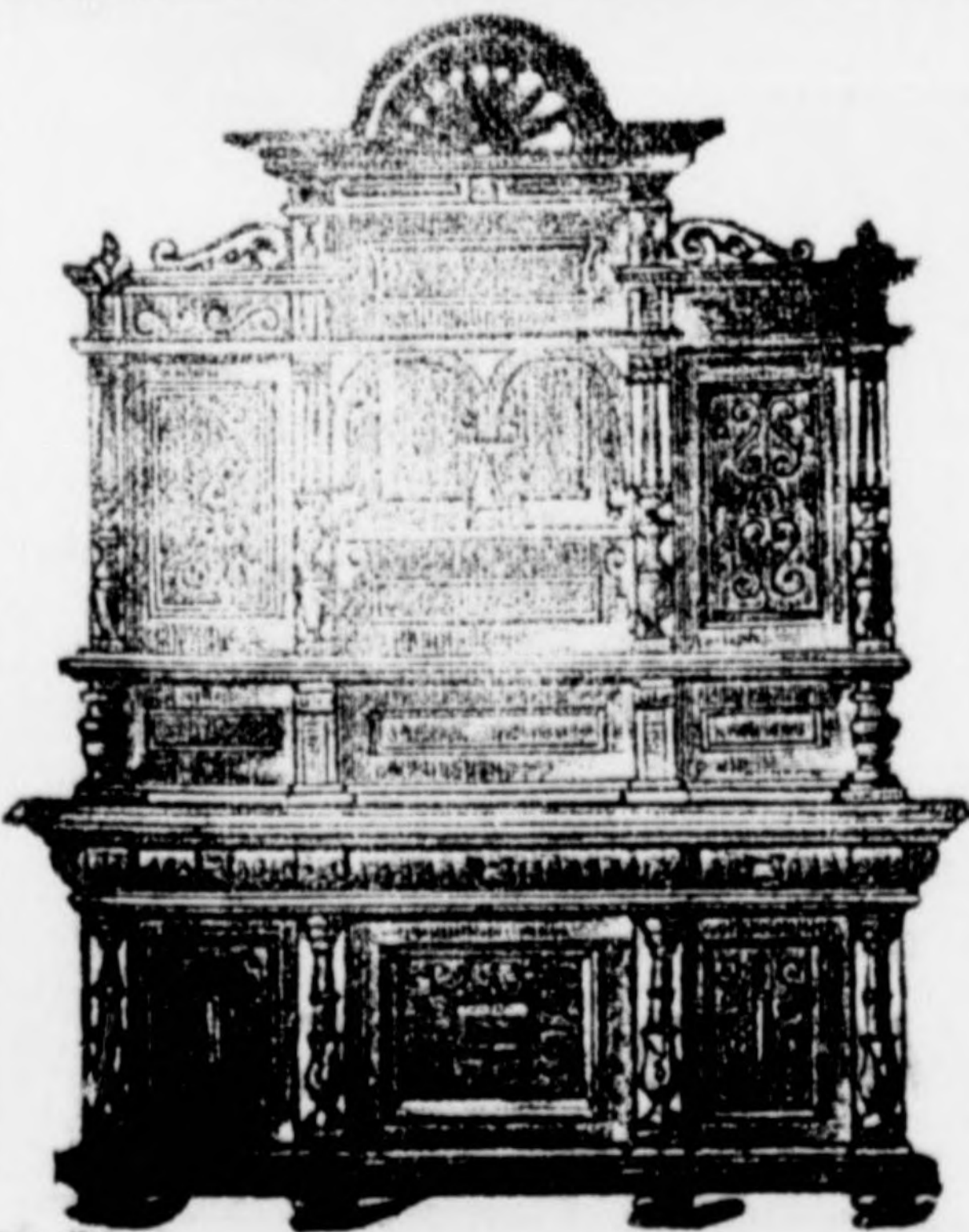
A kezelés igen egyszerű, sőt fiatal leányok részére is. Az egész készülék ára, magyarázatokkal együtt minden nyelvben csak 1 frt 50 kr. Szétküldés naponta kétszer utánvéttel 1 frt 70 kr. előleges beküldése mellett a készülék bérmentve küldetik meg.

Kizárólagos főraktár alólirott szabadalom tulajdonosoknál:

KELETY és ROTHMANN, Bécs

II., Untere Donaustrasse 49.

Főraktár Magyarhon részére Budapesten Gottlieb Vilmosnál Andrassy-ut 49. szám alatt.

ZSOLNAY IMRE bútorraktára és műhelye

(tetemesen nagyobbítva)

PÉCSETT

Ferencziek-utca II. szám.

(A pécsi edénygyár raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stilszerűen berendezett **alvó-, disz- és ebédlő-szobák**, mindennemű fa-, vas- és kárpitozott bútorok, képek, tükrök, függönyök, függönytarók, és minden e szakmába vágó cikkek.

Abban a helyzetben vagyok, hogy **bútorvásárlások** nálam ép oly jutányosan eszközölhetők, mint Budapesten vagy Bécsben.

Taizs József Pécssett.

Könyvnyomda, könyvkötészet, nyomtatványraktár, író-szer és papirkereskedésében kapható:

Valódi „Anthracen-ténta.“

Valódi „Alizarin-ténta.“

Valódi „Király-ténta.“

Valódi „Gallus-ténta.“

Kökorsókban és üvegekben. (Külföldi és hazai gyártmány.)

➡ **Piros és kék ténta.** ➡

Pecsét-viasz, pecsét-festék.

Autograph-ténta és festék.

Fekete és színes írónok.

➡ Radir-gumi, gumi arabicum, oldva. Tollak és tollnyelek. ➡

Író-, fogalmi és itatós-papírok.

Eau de Labarague,

kitűnő szer tinta-, vörösbor- és gyümölcsfoltok eltávolítására fehérműből és papírról.

Stephanie-Mille

50 finom levélpapír és 50 levélboríték
diszes dobozban 70 kr.

Jelző ténta, kimoshatatlan.

➡ **S minden e szakmába vágó czikk.** ➡

Állam érem

haladás- és versenyképességért.

SCHÖNWALD IMRE

ékszerész, órás és látszerész

Kiállítási aranyérem

szép és jó munkaért.

Főüzlet:

Király-uteza, Hattyu-épületben.

PÉCSETT.

Műhely:

Király-uteza, Mestries-féle házban

T. cz.

Ezzel van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására ajánlani, miszerint — egy általánosan érzett szükségén segitendő — üzletemet újabb időben egy szélesebb munkakörű

vésnöki műhelylyel

is kibővíttem és az ez iránybani legkényesebb műigénynek megfelelőleg minden e szakmába vágó munkálatok, u. m. bármilyen arany- és ezüst-, vagy más fém- v. kőre vésendő

üzleti, hivatalos v. magánhasználatu pecsétnyomók, érmek, czimerek, domborművek, legdiszesebb jelvények és monogrammok

s több effélék gondos és jutányos elkészítésére vállalkozom s kívánatra a készitendők rajzaival előzetesen is szolgállok.

Midőn üzletem ezen új ágát is igen t. vevőim kegyes pártfogásába ajánlani bátorkodom, kérem ez iránybani nagybecsű megbizásait, a melyekkel szemben szokott módon törekedni fogok kész szolgálataimat teljes megelégedésükre érvényre juttatni.

Egyben bátorkodom nagyválasztéku ékszer- és óra-készletemre s különösen **látszer-raktáromra** utalni, a melyet utóbbi időben **rendkívül dusan s kedvező beszerzési feltételek mellett** felszerelvén, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy még a nagyvárosi versenyyel is mérközve, tisztelt vevőimet a lehető legmérsékeltébb árak mellett kiszolgálhatom.

Üzletem bármely szakosztályából kívánatra választékküldeményyel a vidékre is készségesen szolgállok.

Kiváló tisztelettel

SCHÖNWALD IMRE.